

Note : All 5 questions are compulsory.

All questions carry equal marks. – 10 marks each.

1) એમ. એન. શ્રીવાસ્તવની થીયરીઓના સંદર્ભમાં માળખાકીય અને કાર્યાત્મક પરિપ્રેક્ષ્ય સમજાવો.

અથવા

1) એ. આર. દેસાઈનું સમાજશાસ્ત્રમાં પ્રદાન સમજાવો.

2) શું તમે સહમત છો કે જાતિ-વ્યવસ્થા એ ભારતીય સમાજનું અભિન્ન અંગ છે? તેના કોઈપણ પાંચ ફિયર્સ ઉદાહરણો સાથે સમજાવો.

અથવા

2) ભારતીય કુટુંબ અને લગ્નવ્યવસ્થાનું વિશ્લેષણ કરો. આ વ્યવસ્થાઓ આધુનિક સમયમાં કઈ રીતે બદલાઈ રહી છે તે સમજાવો.

3) ભારત જેવા વૈવિધ્યપૂર્ણ દેશમાં શા માટે એકતા જરૂરી છે? તેનું મહત્વ સમજાવો.

અથવા

3) "વિવિધતામાં એકતા" ભારતના સંદર્ભે સમજાવો.

4) ભારતીય સમાજના સંદર્ભે તમારી પસંદગીના કોઈપણ બે સમસામયિક સંજકીય અને સામાજિક મુદ્દા પર ચર્ચા કરો.

અથવા

4) ભારતમાં રાષ્ટ્રવાદી ચળવળ પર મહાત્મા ગાંધી અને રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનો પ્રભાવ કઈ રીતે રહ્યો તે સમજાવો.

5) કોઈ પણ દસના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

i. ભારતના કોઈપણ બે ડેમોગ્રાફિક વેરીએબલ સમજાવો.

ii. ડેમોગ્રાફિક ડિવિડન્ડ એટલે શું?

iii. ભારતમાં ધાર્મિક લઘુમતીની સમસ્યાઓ સમજાવો.

iv. કોઈપણ બે સમસામયિક જેન્ડર ઇસ્યુ સમજાવો.

v. પ્રાચીન ભારતીય સામાજિક વ્યવસ્થામાં કયા પ્રકારના લગ્ન સ્વરૂપો હતા?

vi. જાતિ અને વર્ણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

vii. બિનસાંપ્રદાયિકતાની વ્યાખ્યા આપો.

viii. મહાત્મા ગાંધીજીના જીવનમાંથી તમારી પસંદગીના કોઈપણ બે પ્રસંગો વિશે લખો.

ix. ભારતમાં ગરીબી માટેના કારણો સમજાવો.

x. ભારતમાં સ્ત્રીઓની સ્થિતિ વિશે ટૂંકમાં મત વ્યક્ત કરો.

xi. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના જીવન ઇતિહાસમાંથી કોઈપણ બે પ્રેરક પ્રસંગો સમજાવો.

xii. ભારતના સંદર્ભમાં રાષ્ટ્રવાદની વ્યાખ્યા આપો.

XXXXXXXXXX

E187 2

Course: BAJMC (Hons.) Sem. 1
Paper 3 : Principles of Sociology
Paper Code : DSC-M BAJMC113

Paper credit 4
Theory marks – 50

Note : All 5 questions are compulsory.
All questions carry equal marks. – 10 marks each.

1) Discuss the structural functional perspective with reference to the theories of M N Srinivas.

OR

- 1) Discuss the contribution of A R Desai in sociology.
2) Do you agree that the caste system is an integral part of the Indian society, describe at least 5 features of caste system with suitable examples.

OR

- 2) Analyse the Indian notion of family and marriage and how these institutions are changing in modern times.
3) How important is unity in a diverse country like India and why?

OR

- 3) Explain "unity in diversity" with reference to India.
4) Discuss any two contemporary political or social issues of your choice with reference to Indian society.

OR

- 4) Explain how Mahatma Gandhi and Rabindra Nath Tagore influenced the nationalist movement in India.
5) Answer in short any 10 out of 12.

1. Briefly explain any two demographic variables of India
2. What is demographic dividend?
3. Briefly explain about the problems of religious minorities in India.
4. Mention in brief any two contemporary gender issues.
5. What are the various forms of marriage in ancient Hindu social system?
6. Differentiate between caste and varna.
7. Define secularism.
8. Briefly talk about any important event of your choice about Mahatma Gandhi's life.
9. What are the causes of poverty in India.
10. Briefly explain any two ways to emancipate the status of women in Indian society.
11. Mention any two life lessons that you learn from the life history of Rabindra Nath Tagore.
12. Define Nationalism in Indian context.

—X—